



**Poverjenikom pol. društva „Edinost“.** Odbor pol. društva „Edinost“ pozivlja gg. poverjenike, da se kar najtopleje zavzamejo za korist društva po dobljenih napotkih. Dolžnost je vsakemu članu in poverjeniku, da se zavzame vsemi silami za korist in namene društva, koje je pozvano, da vrši vrlo važno nlogo uprav sedaj povodom predstojnih volitev v deželni zbor istrski.

Kdor ima posla s predsedništvom, naj se obrne do g. prof. Mate Mandića, kdor pa želi poravnati račune z društvom, naj to stori z društvenim blagajnikom gosp. Antonom Bogdanovičem, Via Ghega št. 8 v Trstu.

**Premeščenje in imenovanje.** Finančni minister dovolil je premeščenje geometra I. razr. Jakoba Luzzatta iz Sibenika v Piran (na lastno prošnjo). Davčni pristav Donat Fonda imenovan je geometrom I. razreda v Bujah.

**Poziv na redni občni zbor,** ki bo v nedeljo 3. marca ob 3. uri pop. v prostorih „Slovanske čitalnice“ (via S. Francesco št. 2, I. nadst.) Dnevni red: 1. Nagovor prvomestnice. 2. Poročilo tajništva o delovanju podružnice l. 1894. 3. Poročilo blagajništva. 4. Volitev novega načelnika. — Častite družabnice vabi, da se v obilnem številu udeležite tega zbora.

Načelnistvo ženske podr. sv. C. in M. **Ženski podružnici** sv. Cirila in Metoda plačala je g. a Pretnerjeva 20 kron za „stavo“ v Slov. čitalnici.

**Sežanski podružnici** družbe sv. Cirila in Metoda so zložili svatje pri poroki gospoda Lukmana z g. eno Anico Ozbičevu 2 gld. 70 $\frac{1}{2}$  nvč. Bog daj poročencema obilo sreče, sveta brata naj prosita za nju.

Na pusti tork se je nabralo pri vaščanskem plesu na Vagi 8 kron 20 stotink. Živel postni „šijoni“!

**Dramatična predstava „Trž. Sokola“.** Ker je vsled žalovanja po pokojnem nadvojvodi Albrehtu vojaška godba odpovedala svoje sodelovanje pri dramatični predstavi „Trž. Sokola“ v nedeljo dne 3. t. m., preskrbel je odbor izvrstno civilno godbo. Opozarjamo še enkrat slavno občinstvo na to velezanimivo predstavo.

**Mestni svet tržaški** imel je sinoč svojo III. letošnjo javno sejo. O izidu seje sporočimo v današnjem večernem izdanju.

**Obtoženi demonstrantje.** „Il Piccolo“ je doznal, da bodo dotične izgreznike, ki pridejo dne 4. t. m. pred tukajšnje deželno sodišče zaradi dejanske udeležitve pri demonstracijah v Piranu, branili le štirje odvetniki. Isti da bodo: dr. Basaggio, Josip Luzzatto, Celestin, Martinolich in Richetti.

**Ljubljanski javni napisi.** Iz Ljubljane se nam o tem poroča: Dne 10. marca t. l. vršila se bo pred upravnim sodiščem na Dunaji prizivna razprava proti odloku deželnega odbora kranjskega, s katerim je le-ta prepovedal samoslovenske napise. Mestno občino ljubljansko bo zastopal pri tej razpravi dunajski odvetnik g. dr. Jan Lenoch. — Na izid te razprave oziroma dotične pritožbe je vse radovedno, kajti pri tej se ali upravno sodišče izreče nekompetentnim, potem postane prepoved deželnega odbora pravokrepna, ali pa se upravno sodišče izreče kompetentnim, potem pa bo moral prepoved razveljaviti.

**Načrt za Velikovo slo. štirirazredno ljudsko šolo** družbe sv. Cirila in Metoda razstavljen je v Ljubljanskega trgovca gosp. Fr. Kollmanna stekleni izložbi s podrobnim načrtom vred. Poslopje bo jednonadstropno in lično zidano.

**Vojaška godba v sedenih pokrajinah.** Nj. Vel. cesar dovolil je, da se z dne 1. aprila t. l. osnujejo vojaške glasbe pri bosansko-hercegovskih peš-polkih.

**Plesni odsek „Del. podp. društva“** izreka svojo zahvalo onim slavnim društvom, ki so poslala svoje deputacije k zadnjemu plesnemu venčku v Maljjevi dvorani.

**Italijani v Italiji lahi v Avstriji.** Iz za dbe istrskih izgrediv privadilo se je laško časopisje v Italiji, da daje avstrijski vladi nekake nasvete glede njenega postopanja proti laškimi „sonarodnjakom“, bivajočim pod žezlom avstrijskim. Po tem „načelu“ objavil je Rimski „Diritto“ dne 28. m. m. članek, v katerem razpravlja o pretepu, ki je bil dne 25. m. m. v Spletu med laškimi Čozoti ter kmoti in vojaki (Glej „Ed.“ št. 25, več. izd. „Najnovejše vesti“). „Diritto“ navaja

celo vrsto „zločinov“, ki se baje dogajajo v Dalmaciji. — Kaj bi porekla gospoda, ako bi n. pr. mi pozivljali avstrijsko vlado, da se potegne za uboge, zatrite benečanske Slovence?!

**Jajčič contra Slana.** V sredo predpoldne imela se je vršiti kazenska razprava o tožbi Ivana Jajčiča proti vratarju v magistratni palači, Henriku Slani. O povodu tej tožbi smo bili že sporočili svojedobno. Slana je namreč pahnul Jajčiča na ulico, ker ga je ta poslednji obgovoril slovenski. Jajčič toži torej Slano radi razžaljenja na časti in eventualno radi telesnega poškodovanja. Razprava se je že enkrat odložila radi jezikovnega vprašanja. Tudi večeraj se ni mogla vršiti, ker ni došel zagovornik obtoženec, niti zastopnik tožitelja, dr. G. Gregorin. Prvi se baje ne počuti dobro, drugi pa ni došel iz tega vzroka, ker Jajčiča zastopa državni pravdnik, a zastopanje Gregorinovo je moralo odpasti, ker ni nikakih privatnih zahtevkov glede poravnanja materialne škode.

Stvar se je torej zopet odložila. Pripomniti pa moramo, da je naravnost gnusno, kako „Mattino“ neslane burke brije iz osebe Jajčičeve. Da Slano — ime kaže, da mora biti mož „puro sangue“ — dosledno imenujejo gospoda, Jajčiča pa „ben noto“, se umeje ob sebi, to je že tako navada pri naši gospodi, ali zasramovati koga, ker išče zadoščenja pri sodišču, to je pa udomačeno jedino le pri — „superjornih“ plemenih; in gospoda nas res visoko nadkriljujejo v nedostojnosti!

Na hodniku se je zbralo krdelec — pohajčev, ki so plivali za izidšim Jajčičem „margheritte“ — kdo ne razume te demonstracije z nedolžnimi cvetkami?! — najbrže kot znak kulture.

Ker nam dogodek ni znan v vseh podrobnostih, nočemo se spuščati v meritorno razpravljanje, kdo je provzročil oni grdi popad, ali ožigosati moramo tako sodrgo, ki si se svojimi surovostmi upa čez posvečeni prag, kjer se deli — pravica! Seveda: komur ni sveto ničesar drugo, mu tudi ni svet — dom justice. Taki so, taka je avita kultura!!!

**Iz Škrblne** nam pišejo: Dne 17. t. m. priredilo je naše bralno društvo „Narodni dom“ z veseljem pričakovano veselico. Obžalujemo pa, da so nekateri suroveži se svojim nedostojnim vedenjem motili nedolžno gledališko predstavo. Nikakor ni bilo mogoče pomiriti jih in se iz Komna došla gospoda ni mogla prečuditi taki zdivjanosti. Sram jih bilo!

Želimo, da se taki ljudje v bodoče ne pripustijo k našim poštenim veselice. Naj le gredo burke uganjat tja po „gmajni“!

Opazovalec.

**Iz Sežane** nam pišejo: Tukajšnje ognjegasnno društvo je imelo dne 17. februarja ples, kojega čisti dohodek je bil namenjen društvenim svrhom. Darovali so: prebl. g. prof. dr. Schaffgotsch 5 gld.; rodbina Mahorčič 5 gld.; dr. Jaschi 4 gld.; gg. Dukič, Lasič, Gasser, dr. Ribač in Stofa Josef po 2 gld.; dr. Balaben, Kante, Pregelj V., Kanobel, Renčelj Karl, Dolenc, Detoni, Leban, Stofa Fr., Gregorin J. Stofa Ivan, Drufova, pl. Schaffer Maks, Mahorčič Evf., Škrinjar, Renčelj, Batistič, Vičič, And. Mislaj, Gabršček, Omahen, Renčelj Jožef in Ivan po 1 gld. Fr. Smrdel 6 gld. in še drugi manjše doneske. Presrečna jim bodi na tem mestu izrečena zahvala, kakor tudi g. O. Polleju, ki je dvorano brezplačno prepustil društvu, nadalje gg. V. Preglju, Karolu Renčelju in Bekarju, kateri so prostoro tako lepo okrasili! Dohodkov je bilo vseh 140 gld. 01 kr., stroškov 34 gld. 15 kr., ostane prebitka 105 gld. 46 kr.

**K umoru na pustni tork.** Naše poročilo v poslednji številki našega lista o umoru likarja Blaška, popolniti nam je s tem-le: Avgusta Gerina izpustili so iz zapore, kajti pridržali so ga le toliko časa, da so ga mogli konfrontovati z morilcem, ako ga zasačijo. In menda ga res že imajo. Predvčerajšnjem namreč zapri je polic. ofic. g. Tiz 37-letnega slikarja Erminija Furlana iz Trsta, vdovca, očeta 4 otrok, stanujočega v ulici delle Sette Fontane hšt. 5. Furlan bil je namreč v oni družbi, ki je napadla Blaška; isto noč po napadu prišel je na zdravniško postajo zdraviti si prasko na nogi. Furlan je

ljubimec Kertu-jeve sestre Antonije omožene Simonee, ki je bila kritični čas tudi med napadalc. Predvčerajšnjem popoldne dovedli so Kertu-ja in Furlana pred truplo umorjenega. Furlan taji, da je umoril Blaška, toda Kertu trdi z vso odločnostjo, da je videl, kako je Furlan udaril Blaška z nožem. — Pozneje zapri so še tretjega iz omenjene družbe. Isti je slikar Alojzij Draganja.

Pogreb Blaškov bil je predvčerajšnjem. Udeležila se je spreveda ogromna množica ljudstva.

**Pobeg obsojenec.** Iz Gorice poročajo: Te dni bil je izvošček Peter Vetak iz Tržiča obsojen zaradi težkega telesnega poškodovanja in žaljenja Nj. Veličatstva cesarja, na 8 mesecev težke ježe. Vetaku pa se ni zljubilo iti v zapor; rajše je popredal, kar je mogel prodati svojega, najpotrebnejše stvari pa je pospravil v kovčge in pobegnil s svojo rodbino vred v Ameriko.

**Mednarodna lopovska zveza.** Sodišče v Nizzi priposlalo je te dni višjemu mestnemu glavarstvu v Budimpešti poročilo o zaslišanju Josipova Ristića in Panaretosa. Josipov Ristić trdi, da se zove Gliža Pribojaj ter da je pristojen v Pripolje (Bosna). Taji, da je bil član mednarodne tatinske zveze in pravi, da je prišel v Nizzo le v svojo zabavo. Upira se izročiti avstrijskim ali oger-skim oblastim, ker je — takó trdi — politički begun in da ga je vojno sodišče 1879 leta zaradi udeležbe pri bosanski ustaji obsodilo na smrt. Tudi Panaretos trdi, da je prišel v Nizzo le v svojo zabavo. Trdi, da je prej bival v Port-Saidu; s Papakosto da je bil sicer znan, ni pa vedel, da je Papakosta član lopovske zveze.

**Bogoslovec — napadalec.** V poslednji štef. „Edinosti“ (več. izdanje) objavili smo med najnovejšimi vestmi, da je v Catanzaru (Italija) ustrelil mlad duhovnik na škofa. Stvar se je dogodila tako-le: Bogoslovcu Alojziju Nisi-ju škof ni dovolil mašniško posvečenje, ker Nisi-jevo življenje ni neomadeževano. Ko je Nisi doznal, da ne bo do posvečen v mašnika, sklenil je maščevati se. Prišel je zvečer v škofijo in v prisotnosti škofa ustrelil je iz revolverja na rektorja semenišča, ranivši ga težko na levem licu. Škofov služabnik hotel je prijeti napadalca, ali ta je ustrelil dvakrat na služabnika, toda ni ga pogodil. Bogoslovec je pobegnil, toda pozneje stavlil se je sam orožnikom.

**Morilka Joniaux.** Nedavno obsodilo je porotno sodišče v Antverpeni na smrt morilko Joniaux, damo najboljših krogov, katera je bila zavdala trem svojim najbližjim sorodnikom, da si je prisvojila bogato zavarovalnino, kakor smo sporočili tudi v našem listu. Obsojena je te dni pisala pismo kralju Belgije, v katerem ga roti, da naj jo pomilosti in da naj spremeni smrtno kazen v dosmrtno prognanstvo. Zajedno obeca obsojena morilka, da se v tem slučaju izvele v Brazilijo ter da se ne vrne nikdar več v svojo domovino. — Misel ni slaba, a malo je nadeje, da se preseli obsojena morilka v „novi svet“ namesto na „drugi svet“, tudi ako jo kralj pomilosti. V obče mislijo, da je obsojena Joniaux zblaznela, kar tudi ne bi bilo posebno čudo.

**Statistika ločenih zakonov.** V kratkem izide na Dunaju knjižica, ki podaja statistiko ločenih zakonov v Avstriji. Iz te statistike razvidno je na temelju službenih podatkov zanimivo dejstvo, da so avstrijska sodišča tekom poslednjih 5 let dovolila izmed 100 slučajev le 36 ločitev zakona, ker ostale zahteve niso bile dovolj utemeljene. V doli od 1887. do 1891. prosilo je v Avstriji 8000 parov ločitev zakona. Tretji del vseh ločitev pada na Duda. Po svojem veroizpovedanju bilo je med omenjenim številom 60% katoličanov, 30% Židov in 10% protestantov. Po svojem stanu pripada v Avstriji med 100 prosilci za ločitev zakona 40% meščanstvu, 35% delavskemu stanu in 25% plemstvu.

**Uprava za vrborejo.** Naučna uprava odredila je za Ljubljano napravo za vrborejo. Občinski svet ljubljanski podari za to svrhu potreben prostor pod tivoljskim rastlinjakom in letošnjo pomlad prično se za ta vrt dotična dela. — Prostor za poštno in brzoj. poslopje se kaj naglo čisti in meseca aprila prično temelj zidati. — „Sokolova“ maskarada se je letos primeroma jako slabo obnesla. Vzrok so čudne društvene razmere v nas in — pomanjkanje godbe.

**Bogastvo sveta.** V enem letu se pridela na vsej zemlji 3 milijarde hektolitrov žita, 5,300.000 ton sladkorja, 150 milijonov hektolitrov vina, 1200 ton kave, 90.050 ton kaka, 550.000 ton tobaka, 2,680.000 ton pavo, 215.000 kg zlata, 3,975.000 kg srebra, 223.000 ton kotlovin, 535 milijonov premoga. Mednarodni kupčiji, katera dosega 95 milijard frankov, služi 184.000 ladij, 847.000 kilometrov železnice in 1,660.000 kilometrov telegrafne mreže. Med posameznimi državami so najbogatejše zedinjene države severo-ameriške, na katere spada 330 milijard frankov; na Angleško pripada 270 milijard, na Francosko 250, na Nemško 157, na Avstro-Ogersko 84, na Italijo 58, na Belgijo 32, na Holandsko 21 milijard frankov.

Če se pomisli, da ena sama milijarda pomeni tisoč milijonov — in že jeden milijon je velik — tedaj si človek skoro ne more misliti, kako more ob tolikem bogatstvu vendar le vladati na zemlji tako — uboštvo!!

**Policijako.** Neznani lopov ulomil je v pisalno mizo zapriseženih tehtničarjev v javnih skladiščih (skladišče št. 15) ter ukradel 19 gld., ki so bili last tehtničarja E. Stubla. — Kavarniškemu sladničarju Ivanu Deborolu, stanujočemu v ulici Carintia hšt. 19, ukradel je neznani tat zimsko suknjo, vredno 16 gld. — Iz kurnika v podstopnično hišo št. 83 v Šklednu odnesel je neznani prijatelj pečenke 5 kokošij, vrednih 6 gld.

**Koledar.** Danes (2): Simplici, papež. — Jutri (3): I. postna nedelja. Kunigunda, cesarica. — V ponedeljek (4): Kazimir spoznavalec: Adrijan, mučenec. — Prvi kralj. — Solnce izide ob 6. uri 45 min., zatoni ob 5. uri 42 min. — Toplota včeraj: ob 7. uri zjutraj 2 stop., ob 2 popoldne 8 stop. C.

## Najnovejše vesti.

**Dunaj 1.** (Poslanska zbornica.) Predsednik objavlja, da je cesar premislilno vsprejel sozhalno deputacijo zbornice povodom smrti nadvojvode Albrehta in se zahvalil na sočutju. To objavo je zbornica poslušala stoj.

**Dunaj 1.** Bivši poslanik v Parizu, knez Rihard Metternih je umrl danes ob 3. uri zjutraj.

**Zagreb 1.** Vodja stranke prave dr. Ante Starčević je nevarno obolel na pljučnici.

**Peterburg 28. m. m.** Po dovršeni službi božji za blagopokojnega nadvojvode Albrehta zahvalil je poslanik princ Liechtenstein carja, da je isti došel k službi božji. Med udeleženci bilo je več velikih knezov in velikih kneginj. Tudi mnogi avstro-ogerski rezervni častniki so se udeležili službe božje v uniformi.

**Madrid 28. m. m.** Kraljica regentinja je obolela ošpicah.

## Trgovinske brojavke.

**Budimpešta.** Pšenica za spomlad 6.51 — 6.52 Pšenica za jeson 1895 6.94 do 6.95 Oves za spomlad 6.04 6.06 Ri za spomlad 5.39 — 5.40. Koraza za maj-juni 6.31-6.32.

Pšenica nova od 78 kil. f. 6.55—6.60, od 79 kil. f. 6.60—6.65, od 80 kil. f. 6.65—6.70, od 81 kil. f. 6.70—6.75, od 82 kil. f. 6.75—6.80.

Ječmen 6.40—6.42; prosa 6.20—6.80. Pšenica: Srednje ponudbe, povpraševanje dobro. Prodalo se je 24000 mt. st. po 2 $\frac{1}{2}$ —3 nvč. dražje Vreme: lepo.

Praga. Naračnirani sladkor za februar f. 12.— mare 12.02, maj 12.20, nova letina. 12.75 2 $\frac{1}{2}$  dražje.

Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst in carino vred, odpošiljatev procoj f. 28.25—29 Febr. Avg. f. 29.50 — Concassé za februar-mare 29.50 — Cetvorni za febr. 30.75. V glavah (sodih) za februar 30.75 Vreme: snog.

Havre. Kava Santos good average za februar 94.70, za juni 95.25. Hamburg. Santos good average za mare 77.70 maj 77.25 september 76.50.

## Dunajska borza 1. marca 1895

|                           | danes               | včeraj |
|---------------------------|---------------------|--------|
| Državni dolg v papirju    | 101.75              | 101.70 |
| Avstrijska renta v zlatu  | 101.70              | 101.60 |
| Avstrijska renta v krouah | 125.20              | 125.20 |
| Kreditne akcije           | 99.85               | 99.80  |
| London 10 Let.            | 388.75              | 388.60 |
| Napoleon 100 mark         | 123.75              | 123.75 |
| 100 mark                  | 9.81                | 9.81   |
| 100 italj. lir            | 60.47 $\frac{1}{2}$ | 60.45  |
|                           | 46.40               | 46.40  |

## Dobroznana gostilna

**ANTONA VODOPIVCA**

(po domače „pri Prvačkoveu“)

v Trstu,

ulica Solitario št. 12

toči kolikor v gostilni, tolikor pri veseliceh v sokolski telovadnici, vedno le pristna vipavska, Prvačka in kraška bela in črna vina. — Sladki riesling v steklenicah in modro frankinjo, vsaka steklenica drži 1 liter in valja 60 novč. — Postrežba je poštna, cena zmerna. Kuhinja je prekrbljena s tečnimi, toplimi in miznimi jedmi.

Priporočila so rojakom v Trstu in z dežele. Toči vino tudi družinam 4 nvč. čeneje, ako se odzame najmanj 5 litrov.